

numurā:

- skolotāji grib citu direktoru ➔ 2.lpp.
- saruna ar ķirurgu Osvaldu GASJUNU ➔ 3.lpp.
- uzmanību - ērces!!! ➔ 4.lpp.

SALASPILS PILSĒTAS DOME IZSLUDINA KONKURSU UZ

DIREKTORA VIETU SALASPILS 1. VIDUSSKOLĀ

KONKURSA NOLIKUMS

Konkursa dalībniekiem jāiesniedz:

1. Darba biogrāfija.
2. Izglītības dokuments.
3. Darbības programma:
 - skolotāju kolektīva saliedēšanai,
 - mācību kvalitātes uzlabošanai,
 - skolas prestiža nodrošināšanai.

Komisija 11 cilvēku sastāvā:

- 5 Domes pārstāvji,
 - 3 pārstāvji no Salaspils 1. vidusskolas,
 - 3 pārstāvji no Rīgas rajona Skolu valdes.
- Pieteikumi iesniedzami pilsētas domē drukātā veidā, slēgtā aploksnē ar devīzi līdz 7. jūlijam.**

Domes un skolotāju tikšanās

Domnieku un 1. vidusskolas skolotāju tikšanās laikā, 31. maijā domes priekšsēdētājam J. Putniņam tika iesniegts matemātikas skolotāju metodiskās komisijas sēdes protokols ar 25 skolotāju parakstiem, kurā viņi izvirza angļu valodas skolotājas Elitas Pušpures kandidatūru skolas direktora amatam. Pati E. Pušpūre diemžēl atteicās atklāt, vai izvirzīs savu kandidatūru šim amatam.

Savu vēlmi skolotāji pamato: 1) E. Pušpūre labi pārzina skolas pašreizējo situāciju, jo skolā strādā jau vairāk nekā 10 gadus; 2) ir iepazinusi ar ASV, Dānijas un Vācijas izglītības sistēmām un papildinājusi savu izglītību šajās valstīs; 3) E. Pušpūrei piemīt skolas vadītājam nepieciešamās rakstura iezīmes: iniciatīva, prasīgums, radoša pieeja darbam, spēja pieņemt lēmumus un tos izpildīt; 4) Elitai Pušpūrei ir autoritāte kā skolotāju, tā arī skolēnu vidū.

Savukārt pašreizējais skolas direktors E. Krēšlīņš uzskata, ka vēl līdz jaunā mācību gada sākumam ir iespējams atrast vienošanos ar skolotājiem: "Mūsu nepieciešamību vārdā šī vienošanās ir iespējama." Direktors noraidīja pārmetumus par nespēju atrisināt skolas problēmas: "Jūs [skolotāji] vēlējāties, lai es jums diktēju, bet es to nedarišu."

J. Putniņš domā, ka šī jautājuma atrisināšana nav tik vienkārša un viennozīmīga, taču tas nedrīkst ievilkties. "Mūsu [domnieku] mērķis ir censties objektīvi atrisināt šo problēmu. Mēs vairāk negribētu kļūdoties." Pašreizējo situāciju Putniņš salīdzināja ar peldošu kuģi bez kapteiņa.

J. Putniņš uzskata, ka direktoram ir jābūt izlēmīgam un jāuzņemas atbildība: "Man ar Krēšlīņa kungu

ir grūti sarunāties, jo vienmēr ļoti ilgi tiek meklēts zinātnisks pamatojums, bet dzīve prasa ātrus lēmumus."

Domnieki bija sagatavojuši aptauju, kurā skolotājiem vajadzēja raksturot katru skolas administrācijas darbinieka funkcijas un izvērtēt to izpildi. Aptaujā no 37 pedagogiem piedalījās 30, no kuriem puse atbalstīja jauna direktora iecelšanu. Skolotāja M. Veidmane bija sašutusi par anketā uzstādītajiem jautājumiem, kas, viņas prāt, pārbauda, vai skolotāji pārzina katru administrācijas darbinieka funkcijas un nepatīsi neapvaino direktoru.

Sapulces laikā vairāki skolotāji puda savu neapmierinātību ar direktora E. Krēšlīņa darbību.

Latviešu valodas skolotāja V. Vaivode aicināja direktoru beidzot izrunāties: "Šī ir ļoti netradicionāla situācija - mums [skolotājiem] nav, par ko konkrēti jūs apvainot. Jūs [direktors] esat ļoti labs cilvēks, bet jums nav vadītājam vajadzīgo īpašību. Jums negribas konfliktu. Mums nav nekādu ambīciju, bet mēs gribam, lai skola būtu kā citas Salaspils iestādes, nevis pelēka un viduvēja."

Mācību pārzine A. Šaltāne atzina, ka E. Krēšlīņu pazinusi ļoti virspusēji: "Par rakstura īpašībām nevar no darba atlaist, bet tās būtu jāņem vērā, pieņemot darbā. Mēs gribam drošību, kompetentu cilvēku, kurš varētu pateikt "savu vārdu". Direktors izvairās no administrācijas sēdēm, beidzamajā laikā mēs visu risinājām, apejot direktoru, - tā viss notika daudz ātrāk. Mūsu paziņojumā ir teikts, ka direktors visu ir izdarījis perfekti, bet līdzko rodas nestandarta situācija, ir ilgs pārdomu periods."

Laikrakstu "SALASPILS VĒSTIS" jūs varat iegādāties:

- pilsētas domē (Līvzemes ielā 8);
- Domes kafejnīcā (Līvzemes ielā 8);
- Latvijas pasta sakaru nodaļā (Miera ielā 24);
- veikalā *Pie Rutas* (Dienvidu ielā 7);
- Valsts mežzinātnes institūtā *Silva* (Rīgas ielā 111);
- veikalā *Līva* (Līvzemes ielā 2);
- veikalā *Grasis* (Gaismas ielā 22);
- 1. vidusskolā (Lauku ielā 1);
- 2. vidusskolā (Skolas ielā 6);
- grāmatnīcā (Maskavas ielā 1);
- tirdzniecības centrā *Ļavnieki - JSTS* (Rīgas ielā 1);
- Latvijas pasta sakaru nodaļā (Skolas ielā 5);
- veikalā *Daugava* (Skolas ielā 9);
- pirtī (Parka ielā 3);
- Latvijas pasta sakaru nodaļā (Saulkalnē);
- firmas *Olvi* veikalā Saulkalnē;
- Rīgas HES (Doles salā);
- TEC-2 (Aconē).

Visi, kuri vēlētos izplatīt "Salaspils Vēstis", ir aicināti pieteikties redakcijā personiski vai pa tālruni 42884. Lasi pats un ļauj lasīt otram!

1. jūnijā Salaspilī notika bērnu svētki

Mazā Anete pēta zāliņi - arī tā ir ievēribas cienīga nodarbošanās līdzās dziedāšanai, bumbošanai, mīklu minēšanai, ritenbraukšanai un vizināšanās karuseļi.

Pilsētas mērs Juris Putniņš ar meitu Kristīni bērnu svētkos iemēģina balsis savam solokonzertam *Kad zvaiņznes krīt, kas notika 2. jūnijā k/n Rīqava.*

ATPŪTĀ AIZIET MIS SALASPILS!

31. maijā, vēloties turpmāk savu laiku veltīt pašas saimniecībai, no amata aizgāja Salaspils pilsētas arhīva pārzine **Elza Jaunzeme**. Izrādās, ka Elziņa (kā viņu sauc kolēģi) ir viena no Salaspils interesantākajiem cilvēkiem - 30. gados bijusi ne tikai Salaspils skaistākā sieviete (viņai piešķirts Mis Salaspils tituls!), bet arī viena no pirmajām Salaspilī, kura slēpojot uzdrošinājusies apģērbt nevis svārkus, bet - garās bikses... Darbā biedri atzina, ka būs grūti iztikt bez Elzas kundzes, jo viņas prātā glabājas daudz vairāk informācijas par salaspiliešiem, kā jebkurā jaunlaiku brīnumā - datorā.

Elzu Jaunzemi sveic kolēģi.

Invalidi ar kustību traucējumiem, kuriem pienākas transporta kompensācija (MK 1995. gada decembra noteikumi Nr. 387), tiek lūgti griezties Salaspils domes kasē (306. kabinetā), lai saņemtu kompensāciju. Tālrunis uzziņām - 40501.

Sociālās aprūpes nodaļas vadītāja
L. Grinmane

Salaspils dome izsludina KONKURSU par pašvaldības uzņēmuma "Salaspils poliklinika" IEKŠĒJĀS SILTUMAPGĀDES PĀRBŪVI.

Pretendentiem pieteikties līdz 20. jūnijam domes ARHITEKTŪRAS DIENESTĀ (203. kabinetā) pie Jāņa Šrēdera.

Latviešu valodas skolotāja I. Lāce ir noraižējusies par direktora autoritāti: "Tomēr no direktora Egliša bijājis. Vai kāds skolēns pusotra gada laikā ir samaksājis

par skolas inventāra bojāšanu? Vai jūs bez obligātajām pedagoģiskajām sēdēm esat meklējis iespēju tikties ar skolotājiem? Direktors skolā ir kā lokomotīve, bet mēs

visu laiku nevaram būt kā vagoni, kas to stumj. Mēs tuvojāmies aizai."

Arī ārpusklases darba organizatore V. Kalniņa bija norūpējusies par skolas autoritāti sabiedrībā: "Tā ir nenormāla situācija, kad

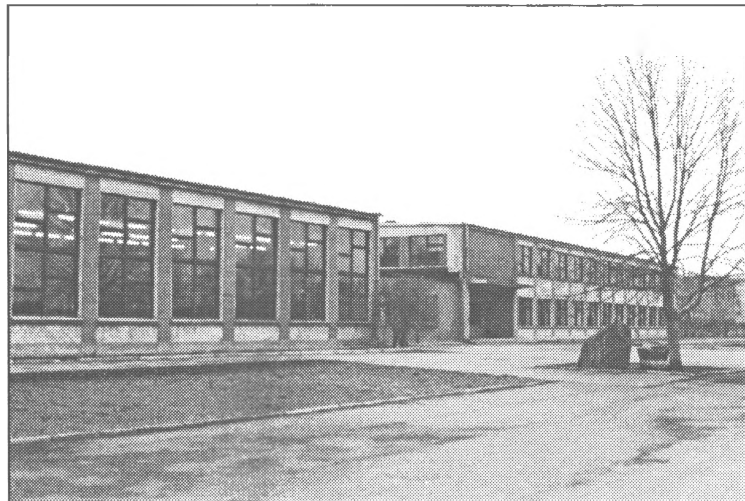
skolotājs saka, ka iekšējās kārtības noteikumi ir priekš kaķiem."

Arod biedrības vadītāja un skolas psiholoģe D. Saleniece atzina, ka daudzi jaunie skolotāji gatavojas aiziet no skolas.

Bioloģijas skolotāja M. Vlasen-

ko uzskata, ka direktora lielākā kļūda ir nespēja organizēt un koordinēt savu padoto darbu: "Ja no mums neprasa, mēs sākam izlaisties." □

Jānis VANAGS

GADS SALASPILS 1. VIDUSSKOLĀ

Toreiz, 1995. gada janvārī, kad tika pieņemts lēmums iecelt mani par skolas direktoru, spēju iztēloties tikai trīs iespējamus darba virzienus. Tie bija:

- izzināt un, ja nepieciešams, sakārtot mācību programmas;

- pētīt sabiedrības norises Salaspilī un skolas lomu tajā, Salaspils 1. vidusskolai raksturīgos pasākumus, tradīcijas;

- veidot administrāciju jeb komandu, pēc iespējas, nemeklējot tās locekļus ārpus skolas.

Tālāk cerēju veikt pasākumus, kuros skolēni, un varbūt arī viņu vecāki, izjustu savas lomas nozīmi skolā.

Jau pirmās nedēļas jaunajā amatā nesa daudzas, iepriekš neparedzētas un steidzami risināmas problēmas. Intervijā *Skolas laikam* (Salaspils 1. vidusskolas žurnālā) iztēloju darba raksturu kā "ugunsgrēka dzēšanu". Viens no pedagoģiskās darbības pamatprincipiem gan saka: "Nestreb karstu - izproti un tad rīkojies!" Mēģināšu raksturot savu darbību skolā.

Šķiet, visvairāk darīts, domājot par izglītības programmām vidusskolai. To raksturo, no vienas puses, skolotāju vēlme mācīt pēc iespējas vairāk, no otras - laika un līdzekļu ierobežotība. Turklāt būtiski ir normatīvo dokumentu (programma un izglītības standarts mācību priekšmetā) izstrāde un apstiprināšana, ja skolotāja piedāvājams kurss atšķiras no IZM (Izglītības un zinātnes ministrijas) ieteiktā.

Man, protams, jāuzņemas atbildība par daļu šā darba. Un, manuprāt, esmu kolēģiem pierādījis, ka spēju palīdzēt.

1995./96. mācību gadā tika izstrādāta programma vienam no vidusskolā jau trešo gadu mācītajiem profilkursiem un saņemts tam ISEC (Izglītības satura un eksaminācijas centrs - viena no

IZM nodaļām) apstiprinājums. Tālāk jāizšķiras, vai koriģēt sastādīto programmu atbilstoši nule iznākušajam mācību standarta projektam, vai izstrādāt apstiprinātajai programmai atbilstošu mācību standartu un to iesniegt apstiprināšanai. Savu lomu šajā darbā saskatu gan tā ierosināšanā, gan panākot tā apstiprinājumu. Taču pieņemt lēmumu speciālista - skolotāja vietā, vai arī formulēt prasības skolēniem, man - šī mācību priekšmeta nespeciālistam, šķiet nenopietni.

Man jāatvainojas skolotājiem, jo zinu, ka tas prasa ievērojamu skolotāja laika patēriņu līdzās viņa tiešajam darbam un, diemžēl, zinu, ka par veikto darbu viņi nesaņems īpašu samaksu. Vienīgā "samaksa" pēc dokumentu apstiprināšanas iespējama kursa iekļaušana skolēnu izvēlei piedāvājamās izglītības programmās, ar tai sekojošu izvēli un iespējamo skolotājam apmaksāto stundu skaita pieaugumu.

Līdzīgi minētajam, vēl viens mācību kurss ar tradīcijām Salaspils 1. vidusskolā, "gaida" savus dokumentācijas izstrādātājus (ar skolotāju par to runāju jau pirms gada). Tikai un vienīgi tāpēc pagaidām jāaprobežojas ar IZM mācību plānos ieteikto, gan skolēnus, gan skolotājus neapmierinošo, nelielo šī kursa apjomu.

Bet varbūt skolotājus no šī darba attur IZM noteiktais, ierobežotais apmaksājamo stundu apjoms vidusskolā? Ļoti iespējams, taču ne jau visus.

1994./95. un 1995./96. gados profilkursi, atdalīti no pamatkursiem bija attiecīgi vienā un divos mācību priekšmetos, ko finansēt varēja IZM noteikto līdzekļu ietvaros, - atbalstot skolotāju ierosinājumu, Domes izglītības un kultūras komiteja neliedza atbalstu trešā profilkursa atdalīšanai no

pamatkursa, sākot ar 1996./97. mācību gadu. Ir pamats cerēt, ka šāds atbalsts turpināsies. Taču uzreiz jāpiebilst, ka vienu no faktoriem gan ar naudu nevar novērst, proti - ierobežoto laiku, kas saskaņā ar LR Izglītības likumu, atvēlēts skolēnam mācību kursu apguvei skolā.

Par vidusskolu tik daudz runāju tāpēc, ka pamatskolas skolēnam pievilcīga vidusskola ir pamatzglītības loģisks mērķis. Tāpēc arī vairāki no maniem darbības aspektiem saistās tieši ar pievilcīgas vidusskolas veidošanu. **Ticiet, ka rast attīstību alkstošu kolēģi, kurš prot savlaicīgi nosaukt attīstībai nepieciešamos līdzekļus, paredzot to pielietojumu, nav pats vienkāršākais uzdevums.** Taču nu skolā tomēr ir intensīvi izmantotais, gan skolēniem, gan arī skolotājiem nepieciešamais informātikas kabinets. Ceru, ka kolēģi, kuri šai mācību gadā iepazīnuši datorus, tos lietos savu mērķu īstenošanai. Tāpat man patiesi ir prieks par tiem devīto klašu sko-

lēniem, kuri, vienojoties ar kādu no vidusskolas, var strādāt ar datoru. Saprota, ka informātikas kabinets vēl nav visa vidusskola. Tāpēc jau 1995. gada novembrī būtiska līdzekļu daļa tika pieprasīta mācību grāmatu abonementa un bibliotēkas attīstībai, sporta un audio - video tehnikas iegādei. Iedalītos līdzekļus kopš aprīļa, līdz ar pilsētas budžeta apstiprināšanu, likdami lietā, varēsim jau eksāmenu domrakstu tēmu izklāstu vērot kvalitatīvos tālrāžos. Tāpat zinu, ka fiziskās audzināšanas stundās nebūs jāatsakās no mācību programmās paredzētā apguves inventāra trūkuma dēļ. Šos "ieguvumus" izmantos ne tikai vidusskolēni, bet arī skolēni pamat- un sākumskolā. Neslēpšu, ka uzskaitītais nebūt nav viss plānotais, bet **skolotāju aktivitātei, konkrizējot nākošā gada perspektīvas, manuprāt, būtu jāpalielinās.**

Par būtisku skolas dzīves sastāvdaļu uzskatu skolēnu pašpārvaldes legalizēšanos, kurai būtu jāļauj darboties (spēlēt?) kā pieaugušo sabiedrībā. Protams, atbils-

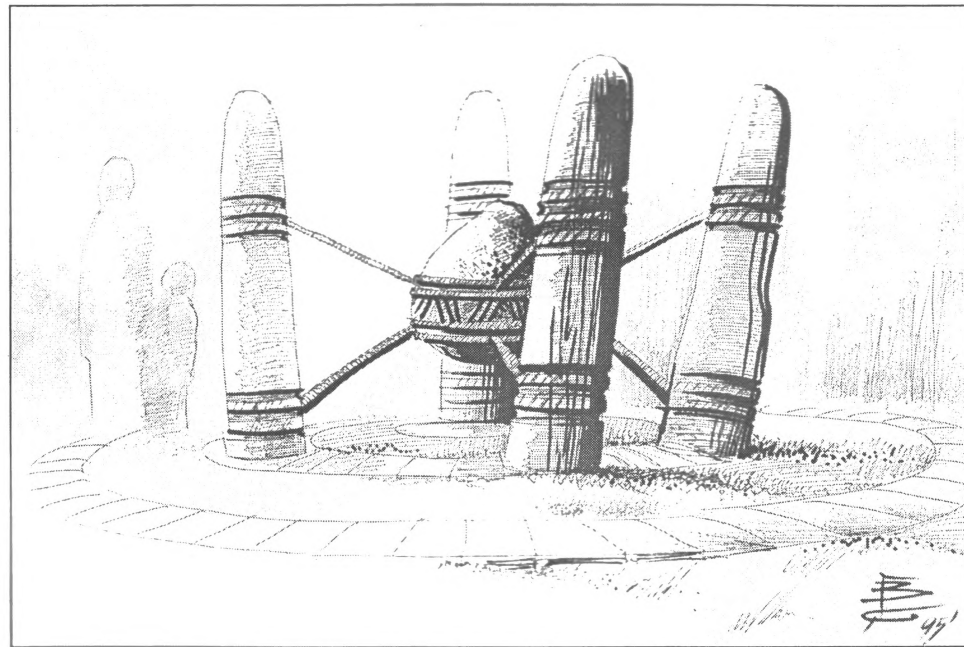
tošā problēmu lokā, taču patiesi. Un šajā jomā jāattīsta trīspušu dialogs, ko šajā mācību gadā īsti uzsākt neizdevās - skolotāji, skolēni, administrācija. Mani iepriecina ar skolēniem līdzīgais sasāpējūšo problēmu redzējums, ko apstiprina skolēnu padomes janvārī veiktās aptaujas.

Pārskatot izteikto, jāatzīst, ka viena, ļoti nozīmīga joma tomēr vēl nav skārta. Tā ir skolotāju, īpaši administrācijas, saliedēšana. **Vai cerēju, ka tas parādīsies pats no sevis?** Laikam tomēr - jā. Cerēju arī uz *Skolas laiku*, kas šķīta veidojamies par nopietnu skolas spoguļi skolēniem, skolotājiem un salaspiliešiem, taču drīz vien pēc panāktā domes atbalsta, pārstāja eksistēt. Jūtos vainīgs, ka laikus neatradu citas, pietiekami aptverošas informācijas apmaiņas formas. Varbūt, ka tad daļa šobrīd samilzušo problēmu būtu mums aiztaupīta. □

Pateicībā par iespēju publicēt *Salaspils 1. vidusskolas direktors Egils KRĒSLIŅŠ*

LABIEKĀRTOŠANA

ĶESTERCIEMS ATDZIMST

Skulpturālā veidojuma skice. Mākslinieks Ģirts Burvis.

Salaspilī pamazām veidosies vienots mākslinieciskais stils mazajās arhitektūras formās (soliņi, piemiņas zīmes, pilsētas zīme) un skulpturāli veidojumi, kuru autors ir mākslinieks Ģirts Burvis. Sadarbībā ar mākslinieku sākās Ako pieminekļa veidošanas un uzstādīšanas laikā. Interesanta likās mākslinieciskā lakoniskā apjoma uztvere un formu izveide materiālā, kas galvenokārt ir zeme, akmens, koks.

Pašlaik Ģirts Burvis strādā pie solu veidošanas masīvā kokā, kas tiks izvietoti pilsētā, vietās, kur

pulcējas daudz cilvēku, kā arī pie latviešu, vācu, krievu, igauņu, lietuviešu karavīru kapu piemiņas vietām. Tām jau izgatavotas un drīzumā tiks uzstādītas piemiņas zīmes (arī kokā). Šādu piemiņas vietu mūsu teritorijā ir trīspadsmit.

Pašlaik ir izstrādātas skices skulpturālām veidojumiem, kas tiks novietoti starp kultūras namu *Enerģētikijs* un tirdzniecības centru Rīgas un Skolas ielu stūrī. Materiāli - koks, akmens, plātņu segums zālienā, - precizāk - četri ornamentēti koka stabi (*pirksti*), kas tur ķēdē iekārtu akmeni, simbolizējot

saudzējošu, atīrošu spēku, un izmērojot Salaspils senās apdzīvotās vietas - ĶESTERCIEMA - centru. Ķesterciems kopš seniem laikiem bijis vēsturiskas un ģeogrāfiskas krustceles, kam pāri brāzušās dažādu konfliktējošu spēku cīņu vētras. Tagad šeit krustojas divas lielākās transporta maģistrāles.

Salaspils domnieki akceptējuši šī skulpturālā veidojuma skices, un mākslinieks tuvākajā laikā sāks realizēt savu ieceru. □

Laima BALTIŅA, pilsētas plānotāja

OSVALDS GASJUNS

dzimis 1924.gada 16. decembrī, Slokā.

Mācījies Rīgas 18. un 8. pamatskolās un Rīgas 1. ģimnāzijā, pēc II Pasaules kara beidzis Rīgas 1. vakara vidusskolu un no 1950. - 1956. gadam studējis Rīgas Medicīnas institūtā.

1943.gada martā iesaukts leģionā, dienējis sanitārajā rotā par operāciju zāles feldšeri.

No 1945. - 1947. gadam bijis izsūtījumā.

1951. gadā apprecējies. Ir divi bērni - meita un dēls.

Darba gaitas sācis Ilūkstes rajonā. 1963. gadā sāk strādāt Stučkā (tagadējā Aizkraulē), HES slimnicā. Kopš 1972. gada strādā Salaspilī. 1984.gadā dodas pensijā, taču līdz pat šim brīdim turpina strādāt par ķirurgu Salaspils poliklinikā.

- Pastāstiet, lūdzu, par savām dzīves gaitām un to, kā jūs kļūvāt par ārstu!

- Tēvs un māte bija vienkārši strādnieki Slokas papīra un celulozes fabrikā. Ģimenē esmu astotais bērns, bet dzīvi tajā laikā mēs bijām tikai divi - es un mana māsa, kas dzimusi 1913.gadā. Pārējie bērni kara laikā aizgāja bojā. Vecāki bija bēgļu gaitās Petrogradā un atgriezās Latvijā tikai 1922.gadā. Pats esmu dzimis 1924.gadā. 1930.gadā bezdarba rezultātā pārcēlāties uz Rīgu, māsa sāka mācīties komercskolā. Skolas gaitas sāku Čiekurkalnā, bet dzīvojam mēs Mežaparkā, kur tēvs tagadējā zooloģiskā dārza teritorijā, bija bērnu nama sētnieks, kurinātājs un naktssargs. 5.klasē pārgāju uz 8. pamatskolu Aizsargu, tagadējā Bruņinieku ielā, un 1942.gadā sāku mācīties I ģimnāzijā. Jau ar zināmu noslieci uz dabaszinātnēm, taču pārliecības, ka kļūšu mediķis, man vēl nebija. Manu izvēli ietekmēja māsa, sākdama mācīties Sarkanā krusta žēlsirdīgo māsu skolā. Viņa man daudz stāstīja par medicīnu. Pats ļoti smagi pārslimoju, pēc tagadējām sekām spriežot, tuberkulozes sākumstadiju un mani ļoti iespaidoja ārsts, kura uzvārdu diemžēl neatceros. Viņš bija vienīgais ebreju ārsts, kuru vācu laikā nenosāva. Visu viņa ģimeni nosāva, bet viņu - nē. Viņš redzēja mūsu ģimenes apstākļus, ka neesam nekādi turīgi, un tā vietā, lai paņemtu honorāru, atstāja mums divus latus sarkanā prontosila iegādei, kas toreiz skaitījās luksuss. 1943. gadā nokļuvi feldšeru sagatavošanā armijā...

- Brīvpriatīgi?

- Krieviski to sauku: *prinuģi-ķelno dobrovolno...** Man vēl divus gadus būtu bijis jāmacās vidusskolā, bet vecums bija atbilstošs, un mani iesauca. Tā kā biju palaidis muti, ka es gan neiešu karot, tad tēvu arestēja, bet tajā dienā, kad parakstījos par iestāšanos leģionā, viņu atlaida mājās. 1944.gada 13. janvārī mēs izbraucām uz fronti. Tā bija ļoti grūta ziema. Atceros, ka mūsu rotai nekadēļ bija izsniegti arī velosipēdi...

Frontē arī sāku savas mediķa gaitas. Pirmā operācija, kurā piedalījies kā operāciju zāles feldšeris, bija kājas amputācija. Es ļoti apjuku, kad man kāja palika rokās pēc tam, kad ķirurgs savu darbu bija veicis. Un doktors Bākulis man vienkārši uzblāva: - Nu, ko tu auklē? Met zemē! Ilgs laiks pagāja, kamēr aptvēru, ka šāda nežēlīga operācija ir dzīvības glābšana...

Starp citu, 1944.gadā mūsu sanitārajā rotā doktors Bākulis un doktors Rozenbergs operēja slimnieku, kuram lode bija iestrēgusi sirdī. Man un pašreizējam Krās-

tiem diviem, kas mūs dzina uz prieditēm, lai viens nāk šurp... Tur gāja augstos toņos. Es pirmo reizi dzirdēju *klasisko* krievu leksiku. Mūs aizveda uz Remtes doktorātu, kur bija gūstekņu savākšanas punkts. Kādēļ mūs dzina uz tām prieditēm, es nezinu, bet šo dienu uzskatu par savu otro dzimšanas dienu... Jā, nāvēssods man piespriests arī vācu armijā. Par dezertētšanu. Jo, kad 15.divīziju pārsūtīja uz Vāciju, es ielaidos mežā. Mēs bijām vesela grupa un gājām uz Madonas pusi, jo uzskatījām, ka jāturpina savs darbs Latvijā, nevis Vācijā. Kad pienāca telegramma, - ja gadījumā piekļūst tād, tad tam piespriests nāvēssods, - to manā acu priekšā saplēsa doktors Aizšpurs...

- Kā jums gāja izsūtījumā?

pars saka: - *Osi, tev jāiet pie partijas organizācijas sekretāra pulkveža Čukalovska, lai tevi uzņem partijā.* Tas mani galīgi samulsināja, jo, stājoties institūtā, biju noklusējis, ka biju vācu armijā. Citiem vārdiem sakot, tas man draudēja ar izslēgšanu no institūta. Pulkvedis Čukalovskis mani uzklauzīja (izstāstīju viņam, ka esmu dienējis sanitārajā vienībā) un teica: - *Osvald Janovič, palieciet arī turpmāk tāds pat bezparteijskoms komunisti un nekad, nekad nestājieties partijā. Mūsu saruna nav notikusi, lai jums labi klājas...* Es biju pārsteigts un ilgi nesapratu, kas bija noticis. Tikai nesen uzzināju, ka pulkvedis Čukalovskis ir cēlies no muižnieku dzimtas. Pateicoties viņa dotajai *ceļamaizei*, es varēju strādāt medi-

IEPAZĪSIMIES!

vību izdevās glābt. Ļoti patikams un aizkustinošs bija mirklis, kad pēc gada viņš ieradās pie manis slimnicā, atgriezies no Ļeņingradas, kur viņam protezēja kājas, ar spieķīti, un pateica lielu paldies par dzīvības glābšanu. Kaut gan bija ārsti, kuri teica: - *Ko tu esi izdarījis? Šis cilvēks taču dzīvei ir samaitāts. Darbu tu esi izdarījis lielu, bet vai labu, tas vēl ir jāvērtē!* Vēlāk dzīve pierādīja, ka esmu izdarījis labu darbu, jo, cik man zināms, šis puisis dzīvoja pilnvērtīgu dzīvi.

- Tātad jūs uzskatāt, ka pacienta dzīvība ir jāglābj jebkurā gadījumā?

- Jā! Jo cilvēkam dzīvība ir dota tikai viena. Vienīgi tad, ja viņa nervu sistēma, raksturs neļauj pašam cīnīties par savu dzīvību, tad ir ārkārtīgi grūti palīdzēt. Taču ne vienreiz vien izdodas noturēt pie dzīvības arī tādus...

- Šobrīd visā pasaulē ļoti populārs diskusiju temats ir eitanāzija. Kādas ir jūsu domas šajā jautājumā?

- Tā ir paša pacienta izvēle... Katrā ziņā smaga slimnieka stāvoklis ir maksimāli jāatvieglina. Vai jāpalīdz viņam nomirt? Man roka necelto.

- Kāpēc jūs pārtraucat operēt?

- Es smagi saslimu ar kuņģa čūlu. Trīs reizes mani operēja. Vēlāk žultspūšļa plīsums un ļoti smaga operācija. Pēc tam vairs nevarēju ilgstoši nostāvēt pie operāciju galda, jo ik pēc pusstundas man bija jāinjicē pretsāpju līdzekļi. Kas tas vairs par ķirurgu, kas nevar nostāvēt pie operāciju galda...

- Kāpēc, jūsprāt, cilvēki tik bieži ir spiesti meklēt ķirurga palīdzību?

- Nu, vispirms jau ziema ar savu slidenumu ir ķirurgu un traumatologu ražas ievākšanas laiks, kad spēj tik labot lūzumus. Vasarā tā biežāk ir neuzmanība, lēkšana, draiskošanās. Lai gan mēs esam dzīvi un mums ir jālec, jādraiskojas! Un te nu gribas teikt: *kāds nu kuram liktens...*

- Jūs ticat liktenim?

- Jā! Vai mans stāsts nav liktenstāsts?

- Nu, tas drīzāk ir stāsts par veiksmi dažādās situācijās. Tam nav jābūt liktenim - apstākļu sakrītība!

- Jā, protams, bet vai tas nav tas pats liktens? Dzīvi reliģiozs cilvēks teiktu: - *Dieva griba!* Es neesmu reliģiozs, lai gan esmu kristīts katolis. Mana profesija neļauj tādām būt. Ja Bībelē ir teikts, ka bez Dieva gribas pat mats no galvas nenokritīs, tad es rīkojos pret Dieva gribu. Ja jums ir aklās zarnas piedēkļa iekaisums - Dievs jums to ir vēlējis, un es nedrīkstētu operēt... Vai tā nav?

- Un kāds tad ir jūsu pasaules uzskats? Kāpēc cilvēks dzīvo?

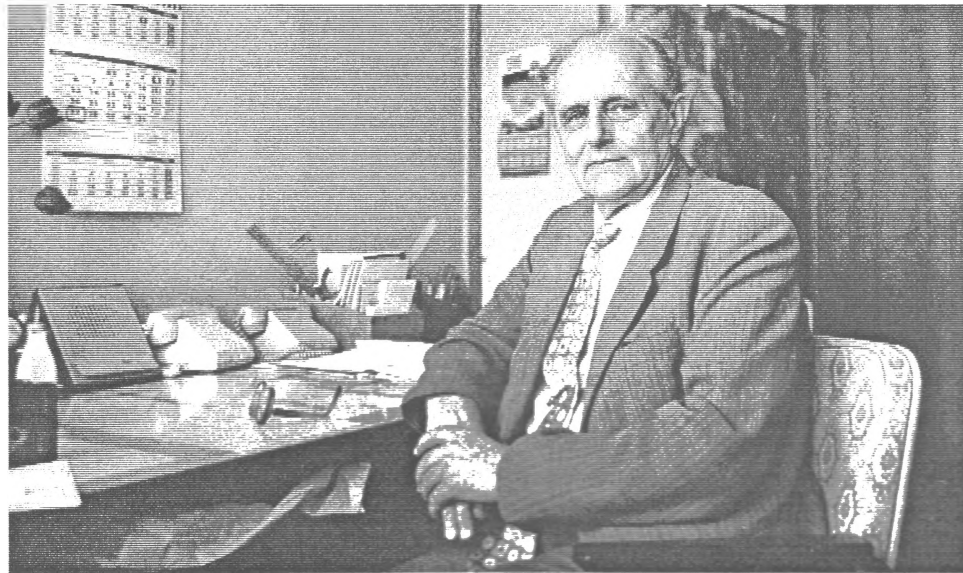
- Cilvēks dzīvo, lai darītu labu.

Gatis PURIŅŠ

* *Piespiedu kārtā brīvpriatīgi* (krievu val.).

** *Rokas augšā! Atod pulksteni!* (krievu val.).

D Z Ī V O T,

LAI DARĪTU LABU

lavas doktoram Blusanovičam bija uzticēta tā slimnieka pēcoperācijas aprūpe. Un viss noritēja labi - cik nu labi tādos kara apstākļos var būt, bet diemžēl pienāca evakuācija. Ieradās pats ģenerālis Bangerskis. Un, neskatoties uz ārstu iebildumiem, slimnieku nācās evakuēt, bet ceļā viņš dabūja plaušu karsoni un aizgāja bojā. Nu, lūk, - lēni, bet pārliecinoši es iemilēju medicīnu un tā kļuva par manas dzīves vienīgo mērķi. Un tādēļ pēc kara un izsūtījuma, atgriežoties Rīgā, nolēmu, ka tikai tāpēc vien jābeidz vidusskola, lai tiktu augstskolā. Jā, starp citu... Karam beidzoties, 8.maija vakarā, rotas komandieris saaicināja mūs un teica: ja izdosies, mēģināsim nokļūt Zviedrijā. Neaizbraucot līdz Kuldīgai, noskaidrojās, ka visa jūrmala jau tiek apsargāta un iespējas tikt uz Zviedriju vairs nav. Tad rotas komandieris nošāvās, pirms tam pasakot: *ejiet, kur gribat!*

- Kur gājāt jūs?

- Mēs gājām Kuldīgas virzienā. Uzgājām uz lielceļa un tur mūs saņēma ciet: - *Ruki v verh! Otdavai časi!* ** Apmēram 50 metrus no šosejas bija skaista priežu jaunaudze un mums (bijām četri) lika soļot uz šo jaunaudzi... Tajā brīdī pa šoseju brauca mašīna, kurā sēdēja augstas pakāpes virsnieks. Apturējās mašīnu, viņš uzsauca

- *Var teikt, ka man ļoti laimējās, jo viena no pirmajām pavēlēm no metnē bija: - Mediķi, trīs soļus uz priekšu!* Es to arī izdarīju un turpmāk man bija morāli, bet ne fiziski grūts darbs - aprūpēt sešdesmit ar dizentēriju un vēdertīfu slimus cilvēkus apstākļos, kur nav ūdens, ko padzerties, nemaz nerunājot par iespēju nomazgāt rokas. Kad sākās bads, bija ļoti, ļoti grūti, bet slimniekiem tomēr bija nelielas papilddevas. Tā mēs iemācījāmies maizi cienīt - nav negaršīgas maizes, ir tikai labāka vai sliktāka maizīte... Nometnē mēs bijām apmēram tūkstoš latviešu. 108 kapu kopiņas tomēr bija jāatstāj.

- Pēc atgriešanās no izsūtījuma jūs atkal pievērsāties medicīnai?

- Pēc atgriešanās beidzu 1. vakara vidusskolu, reizē strādājot Sarkanā krusta biedrībā. Un 1950.gadā kārtoju iestāšanās eksāmenus Rīgas Medicīnas institūtā, kas bija nule kā nodibināts. Man laimējās, jo uz 100 vietām bija 40 medaļnieki, kurus uzņēma bez eksāmeniem, un uz atlikušajām 60 vietām mēs bijām vairāk nekā 1000 cilvēku. Vēlāk institūtā man gadījās tāds interesants gadījums: Iestājos komjaunatnē un mani ātri ievēlēja institūta komjaunatnes komitejā, kur par sekretāru bija Jānis Škapars. Biju viņa vietnieks. 1953. gadā pēc Staļina nāves Ška-

cinā dažādos vadošos posteņos, nebūdam partijā. Vienmēr atsaucoties uz pulkveža Čukalovska padomu.

- Parunāsim par ķirurgiju. Aizkrauklē jūs esot veicis arī galvaskausa trepanāciju (ārstnieciska metode galvaskausa atvēršanai - red.)?

- Jā, izdarīto operāciju amplitūda bijusi diezgan plaša. Vienīgais, ko neesmu darījis vēdera dobumā, ir uroloģiska rakstura operācijas. Esmu veicis vairāk nekā 2000 operācijas, tai skaitā, vismaz trīs galvaskausa trepanācijas. Tās visas bija piespiedu operācijas, kad vai nu konsultants nevarēja atbraukt, vai arī pa telefonu teica: - *Kamēr mēs atbrauksim, pacients būs miris, ņem un ķeries klāt, dari tā, tā un tā...* Zināma teorētiska bāze man, protams, bija un jābūtu. Tas bija viens pacients nav izdzīvojis. Tas bija totāls galvas smadzeņu sasitums un tur neko nevarēja darīt. Vēl ārkārtīgi smags gadījums bija, kad vienā svētdienas ritā mani pamodināja pulkstens piecos, - esot atvests ļoti smags pacients. Viņam bija nobrauktas abas kājas un labā roka. Pēc tā laika medicīnas kanoniem un likumiem šādiem pacientiem dzīvot nebija lemts. Ar viņu ļoti ilgi un pamatīgi strādāja viss ārstu kolektīvs, es veicu tikai ķirurģisko darbu. Un šī puīša dzī-

Ja Jums ir vajadzīga:

1. pašvaldības policijas;
2. ugunsdzēsēju;
3. ūdensvada un kanalizācijas nodaļas;
4. veterinārārsta, apsēklotāja;
5. ātrā medicīniskā un cita veida palīdzība ekstremālos gadījumos;

zvaniet: 40001 vai 40003!

PILSĒTAS ZIŅAS

PAGĀJUŠAJĀ NEDEĻĀ

Salaspils poliklinikas traumpunktā laika posmā no 7. maija reģistrēti 6 cilvēki ar ērcu kodumiem, starp kuriem ir arī mēnesi vecs zīdaiņš. Ar ērcu encefalīta diagnozi hospitalizēti 2 cilvēki.

Traumpunktā iepriekšējās nedēļas laikā pieņemti 17 cilvēki, no kuriem 7 - bērni.

Ātrajai palīdzībai bijuši 7 izsaukumi uz nelaimes gadījumiem; 3 cietušie hospitalizēti, viens nogādāts traumpunktā, pārējie ar viegliem ievainojumiem atstāti mājās.

Reģistrēts viens pašnāvības gadījums.

30. maijā 22.15.

Par ilgstošu ēšanu un dzeršanu pie poliklinikas policijas iecirknī nogādāts kāds bezpajumtnieks.

30. maijā 22.45.

Māte no Skolas ielas 13 informē palīdzības dienestu, ka pa logu aizbēdzis viņas 9 gadus vecais bērns. 1.20 bērns atradies Jaungulbenē pie vecmāmiņas.

1. jūnijā.

Automašīna *Audi* pie Bunču veikala notriekusi trīs riteņbraucējus. Divi no tiem gājuši bojā notikuma vietā, vienam nodarīti viegli miesas bojājumi. Vainīgie aizbēguši.

11. jūnijā 11.35.

Rīgas un Miera ielas krustojumā notriekts riteņbraucējs Rihards R. (14). Cietušajam sniegta palīdzība traumpunktā, ceļu policija sastādījusi protokolu.

1. jūnijā 17.30.

Sieviete no Miera ielas 16 ar akmeņiem apmētā kaimiņu dzīvokļa durvis, jo tie aizrādījuši, ka viņas mājdzīvnieki piemēso kāpņutelpu. □

Informācija saņemta no PALIDZĪBAS DIENESTA. Šis dienests atbild par ziņās minēto faktu precizitāti.

Sagatavoja
Jānis VANAGS

SPORTS

Š. g. 22. jūnijā Salaspils sporta kompleksā notiks Rīgas rajona individuālais čempionāts šautriņu mešanā.

Sacensību sākums plkst. 11.00. Sacensības norisināsies atsevišķi sievietēm un vīriešiem. Priekšsacīkstēs tiks spēlēta spēle *Šanhaja*, finālā sievietes spēlēs *Šanhaju*, bet vīrieši - spēli *301*. Aicināti visi spēlētgribētāji!

Informācija Salaspils sporta kompleksā pie Mudites Keiņas pa tālr. 40908.

Reklāmas laukums šajā lappusē maksā 0.20 Ls/cm².

Mazākais iespējamais reklāmas laukums - 4,7 X 2,5 cm (skat. paraugu), tā cena - 2.35 latu.

Orientējošās cenas cita izmēra reklāmām:

visa lappuse - 190.50 latu;
1/2 lappuse - 95.25 latu;
1/6 lappuse - 31.75 latu.

4,7 x 2,5 cm²

Papildus jau Privātsludinājumā minētajiem informācijas pakalpojumu veidiem, SALASPILS VĒSTIS pieņem arī pateicības, apsveikumus, ziņojumus par pazudušām mantām, sēru vēstis un līdzjūtības. Pagaidām - bez maksas!

© "Salaspils Vēstis"
Izdavējs - Salaspils pilsētas ar lauku teritoriju dome.
Reģistrācijas apliecība nr. 1922.
redaktore - Inga Reča
korespondenti - Gatis Puriņš,

Jānis Vanags
korektore un literārā redaktore -
Nina Leimane
maketētājs - Atis Skulme

Redakcijas adrese: Līvzemes iela 8,
p.n. Salaspils-1, LV-2169,

SLUDINĀJUMI

IZIRĒ

☛ Lēti - zemi mazdārziņa ierīkošanai Doles stacijas rajonā. Tālr. Rīga, 7260577, zvanīt no 20 līdz 22.

DAŽĀDI

☛ *Latvijas Luterāņu stunda* piedāvā garīga satura videofilmas (dokumentālas, aktierkino un multiplikācijas) bez maksas šādās Salaspils videonomās:

Līvzemes ielā 7 (k/n *Rīgava*) un Skolas ielā 2a (k/n *Enerģētiks*). Tālr. uzzinām: 7228641 (Rīgā), 944284 (Salaspilī, vaicāt Igoru).

☛ Kristīgais uzticības tālrūnis: 460106, no 19 līdz 7.

LĪDZJŪTĪBAS

† Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu,
Nostājas blakus Tev draugi un klusē,
Kaut vai tā, lai Tev palīdzētu.

R. Skujiņa

Salaspils pilsētas domes kolektīvs izsaka līdzjūtību ieņēmumu dienesta inspektorei **Irēnai Salcēvičai** dzīvesbiedru mūžībā aizvadot.

INFORMĀCIJA PRIVĀTMĀJU ĪPAŠNIEKIEM!

Pilsētas vides sakopšanas nolūkā, š. g. 8. jūnijā, paredzēta lielgabarīta atkritumu izvešana individuālās apbūves sektorā.

Darbu grafika noteikšanai, aicinām visus interesentus pieteikt savas adreses un aptuveno izveidamās masas apjomu.

Informāciju iesniegt Salaspils pilsētas domes ARHITEKTŪRAS DIENESTĀ (Līvzemes ielā 8, 203. kabinetā), vai pa tālruni 47189.

Pilsētas domes
Labiēkārtošanas komiteja

PĀRDOD

☛ Automašīnu *Renault-5* (1980.g., 1,1 l, tehniskā kārtībā). Cena Ls 250. Tālr. 940412.

☛ Automašīnu *Audi-100* (2,2 l, 1983.g.). Cena Ls 1000. Tālr. 9-44284, mob. tālr. 8-29-344392.

☛ 4 istabu dzīvokli Salaspilī (spec. projekts, 82 kv.m., tālrūnis). Tālr. 945960, vakaros līdz 22.

☛ Akordeonu *Weltmeister*, 80 basi. Tālr. 9-40944.

☛ Dubultās koka durvis veclaiku stilā. Cena pēc vienošanās. Tālrūnis 9-42613, zvanīt no 19 līdz 21.

☛ Kokmateriālus - listes, grīdlistes, brusas, apzāģētus un neapzāģētus dēļus (cenas - zemākas par vidējām). Adrese - Lazdu ielā 1, tālr. 9-46614.

MAINA

☛ 3-istabu dzīvokli pret 1 un 1, vai 1 un 1,5 -istabu dzīvokļiem. Tālrūnis 9-47981.

IEPAZIŠANĀS

☛ Vientuļš pensionārs, latvietis, vēlas iepazīties ar līdzīgu pensionāri, Salaspilī vai Ogrē. Rakstīt: p.n. Salaspils, p.k. 193.

MEKLĒ DARBU

☛ Pieredzējis dārznieks-kolekcionārs izstrādā daiļdārzu projektus privātmājām, firmām, apgādā ar retāk sastopamu zemo skujkoku, krāšņi ziedošu krūmu stādāmo materiālu.

Zvanīt vakaros, Salaspilī, tālr. 9-44126, Viktoram.

Daugavas muzejā (Doles salā)

atklāta jauna izstāde -

Lolitas ZIKMANES grafika.

Salaspils pilsētas dome izsludina **KONKURSU uz DAUGAVAS MUZEJA DIREKTORA vietu.**

Kandidātiem Salaspils domei jāiesniedz:

1. Izglītības dokuments.
2. Daugavas muzeja darbības koncepcija.
3. Informācija par savu iepriekšējo darbu un mācībām (papildus kursi u.t.t.).

Lēmumu komisija pieņems atklāti balsojot pēc izvērtētajiem pieteikumiem.

Komisijā - Salaspils pilsētas dome (11 cilvēki) un muzeja eksperts Arnis RADINŠ (LVM direktora vietnieks zinātniskajā darbā).

Pieteikumus pieņemt līdz 21. jūnijam.

APSVEIKUMI

Lai dzīvo savā trokšņainajā ilumināciju pasaulē tie, kas to vēlas.
Mana sirds ilgojas Tavu zvaigžņu, mans Dievs.

R. Tagore

Miļi sveicam mūsu klases audzinātāju **Irēnu Dāli** 55. dzimšanas dienā.

Bijušie bērni

Sveicam bērnodārza **Saulīte** vadītāju **Ņinu Kacko** 50 gadu jubilejā!
Pilsētas dome

Izgriez un atsūti!

bezmaksas privātsludinājums

PĀRDOD PĒRK MAINA IRĒ IZIRĒ MEKLĒ DARBU PIEDĀVĀ DARBU IEPAZIŠANĀS DAŽĀDI VAJADZĪGO PASVĪTROT!

Bez maksas tiek publicēti visi privātpersonu nekomerciālie sludinājumi, kas rakstīti uz "SV" publicētajām veidlapām. Uz vienas veidlapas rakstiet tikai viena veida sludinājumu! Redakcija ir tiesīga sludinājumus rediģēt un nublicēt ētiskām normām neatbilstošus tekstus.

Sludinājumus var iesniegt personiski vai arī nosūtīt tos redakcijai pēc adreses: nedēļraksts "Salaspils Vēstis", Līvzemes ielā 8, p.n. Salaspils-1, LV-2169.

tālrūnis 2-9-42884.
Iznāk kopš 1996. gada 17. maija.
Datorsalikums. Ofsetiespiedums.

Iespiests Rīgā,
apgāda "Imanta" tipogrāfijā.
Iznāk piektdienās.

Metieni:
latviešu izdevumam - 1000 eks.,
krievu izdevumam - 1000 eks.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "Salaspils Vēstīm" obligāta.
Sludinājumus un reklāmu pieņem

redakcijā - Līvzemes ielā 8 (Salaspils domes ēkā).
Manuskripti iesniedzami divos eksemplāros mašīnrakstā.
Par faktiem un uzvārdiem rakstos atbild to autori, sludinājumos - to iesniedzēji.